

Po zakończeniu epidemii trzeba szybko postawić na nogi zadłużone firmy mające szanse rentownej działalności¹

Epidemia Covid-19 powoduje katastrofę gospodarczą jakiej świat nie zaznał w okresie pokoju od czasu Wielkiego Kryzysu lat 30. XX wieku, a Polska nie doświadczyła od początku lat 90. XX wieku. Po epidemii, wiele firm w Polsce nie będzie w stanie spłacić swoich zobowiązań, a banki nie będą mogły odzyskać sporej części udzielonych kredytów. Wśród obciążonych nadmiernymi długami będą firmy mające dobre produkty, rynek, zdolne do rentownej działalności i zatrudniające tysiące pracowników

Przy zastosowaniu normalnych procedur restrukturyzacji, uporanie się z balastem niespłacalnych długów i nieściągalnych należności, trwałoby lata, przez co niepotrzebnie upadłoby wiele dobrych, mających perspektywę, firm.

Doświadczenia ustawy z 1993 r.

W pierwszej połowie lat 90. XX w., wobec przytłoczenia firm niespłacalnymi długami, ustawa z 3 lutego 1993 r. o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków (dalej: „Ustawa z 1993 r.”) wprowadziła na okres trzech lat specjalną przyspieszoną procedurę restrukturyzacyjną, tzw. bankowe postępowanie ugodowe. Pozwoliło to przywrócić do życia wiele firm, przyczyniając się do uratowania setek tysięcy miejsc pracy.

Szybka ścieżka restrukturyzacji firm mających perspektywę rentownej działalności

Proponujemy wprowadzić do systemu prawnego, na określony czas, specjalne postępowanie pozasądowe umożliwiające szybką i skuteczną restrukturyzację firm.

1. Postępowanie na wniosek firmy będzie mógł wszcząć i prowadzić bank, pod warunkiem, że uwierzy w realność planu ratowania firmy i zadeklaruje wsparcie kredytowe w trakcie tego procesu.
2. Postępowanie zapewni firmie czasową ochronę przed wierzycielami, redukcję długu (w koniecznych przypadkach) i bieżące finansowanie.
3. W przypadku, gdy wierzyciele udzielą firmie pomocy w formie redukcji długu, firma otrzyma również pomoc publiczną w wysokości nie wyższej niż 20% łącznej bezzwrotnej pomocy finansowej udzielonej firmie przez wszystkich interesariuszy. Biorąc pod uwagę takie zlewarowanie środków publicznych oraz oczekiwaną skuteczność procesu restrukturyzacji, efekty ekonomiczne i społeczne pomocy publicznej w ramach postępowania wydają się potencjalnie większe niż środków wykorzystanych na inne formy wsparcia gospodarki.
4. Celem jest ochrona i szybkie postawienie na nogi firm, które w okresie epidemii utraciły zdolność kredytową, lecz mają produkt (usługi), rynek i perspektywę rentownej działalności. Bez stworzenia takiej szybkiej ścieżki wiele z takich firm upadnie w wyniku narosłego zadłużenia, braku możliwości uzgodnienia sprzecznych interesów poszczególnych wierzycieli i akcjonariuszy oraz przewlekłości postępowania sądowego.

Nowelizacja ustawy z 1993 r. lub nowy akt prawny

Rozważane są dwie drogi wprowadzenia proponowanego rozwiązania:

- 1) Nowelizacja Ustawy z 1993 r. poprzez zmianę art. 37 umożliwiającą ponowne wszczynanie bankowych postępowań ugodowych i poprzez dokonanie innych zmian dostosowujących przepisy ustawy do obecnych warunków i potrzeb.
- 2) Uchwalenie nowej ustawy.

¹ Na podstawie raportu: Capital Strategy, „Restrukturyzacja finansowa po epidemii Covid-19. Propozycja specjalnego pozasądowego postępowania restrukturyzacyjnego”, Warszawa, 15 kwietnia 2020, autorzy: Stefan Kawalec, Katarzyna Błażuk i Dariusz Jaszczynski.